MINICÀPSULES
PER A APRENDRE
MATEMÀTIQUES AMB

CONTES

SER CINQUÉ

RECUR
SOS
EDUCACIÓ INFANTIL
D'ESTAR
PER CASA

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport
TOTS A UNA veu
cefire

"English to take away"
Elaborat per Ester Solves Garica per al Cefire d'Educació infantil.
Subdirecció General de Formació del Professorat.
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport.
Baix llicència Creative Commons Reconeixement-Nocomercial-CompartirIgual 4.0 Internacional(1)

Introducció

Els contes són un recurs molt utilitzat a la infància, ja que activen la imaginació, faciliten que es canalitzen les emocions i perquè tenen una gran potencialitat pedagògica.

Quan contem històries imaginades, som capaços de, marcant els límits entre la realitat i la fantasia, activar processos de diferents àmbits.
Amb la literatura, a través d'un aprenentatge actiu, podrem: treballar la lectura i l'escriptura, augmentar el vocabulari, propiciar l'interés i el gust per la lectura, potenciar la capacitat de concentració i memòria, donar peu a la imaginació i creativitat, afavorir la millora de l'autoconcepte, augmentar l'autoestima i una infinitat d'habilitats més.

En el cas concret de la proposta que porte, ens concentrarem en un camp no tant tractat en la literatura però molt valuós.
Anem a veure les matemàtiques que hi ha darrere de cada relat i els processos que s'activen a l'hora d'escoltar i entendre les històries.

Els contes que podem trobar per treballar matemàtiques seran de 3 maneres:

- Els contes amb les matemàtiques evidents.
Aquests són aquests àlbums on contem, relacionem nombres o colors, classifiquem, etc...
Solem oferir-los als/les més petits/es.

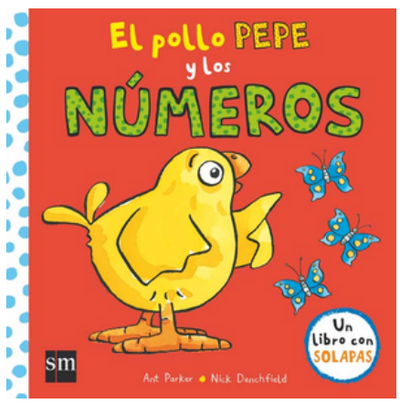

- Els relats on els personatges ens conviden a resoldre situacions o ens plantegen reptes matemàtics.
Solem oferir-los a jóvens i nens/es de mitjana edat.

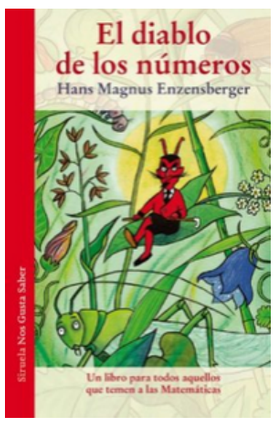

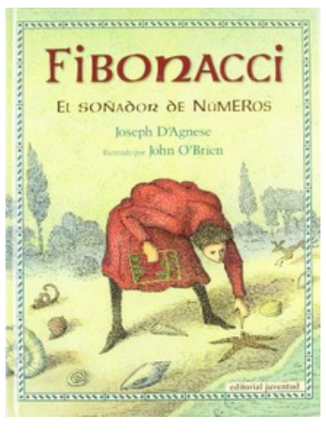

- Les narracions que, no tenint les matemàtiques evidents, evoquen i promouen processos necessaris per a l'enteniment i treball de les matemàtiques.
Serà treball del relator o lector (protagonista) ser conscient d'aquests continguts no visibles per assimilar-los i treballar-los.
Es treballen a qualsevol edat.

En la proposta d'avui tindrem un exemple del treball de diferents continguts a través de com es genera la història.

TÍTOL SER CINQUÉ

EDAT 3-7 anys

CONTINGUTS

- Ordinal
- Cardinal
- Compte i recompte
- Quantitat
- Valor posicional
- Dins / fora
- Ritme i temps
- Patrons
- Emocions

MATERIALS

Per treballar qualsevol conte, podeu deixar volar la vostra creativitat i imaginar la manera de presentar-ho. Sempre que els materials emprats ajuden a relatar la història, podreu fer servir tots aquells que us agraden.

El meu consell és que intenteu primerament contar el conte sense el llibre físic. Quan expliquem el relat, sense el text escrit i les imatges, facilitem que els i les infants activen la seua imaginació i creen a la seua ment la història amb les seues imatges.

Per al conte de ser cinqué, podeu treballar amb ninos i cases de ninos per representar la situació d'entrar i eixir, contant quants hi ha dins i quants hi ha fora. Quan trobeu a les i els infants preparats, podreu donar-li valor a l'ordre que tenen aquells que estan fora de la caseta.
Serà una història que podreu darrerament posar en pràctica a les situacions diàries de l'escola com per exemple en entrar o en eixir dels ambients exteriors a interiors.

EINES

LLIBRE EDITORIAL:

https://www.loguezediciones.es/libro/ver_libro_coleccion?id=100

ASPECTES TREBALLATS

1 ORDINAL

Tota història explicada a un conte té un principi i un final passant per una sèrie d'esdeveniments intermedis que construeixen el relat.
El fet de contar-los un darrere d'altre ens dóna una estructura que ajuda a interioritzar el concepte d'ordinalitat.
Però en aquesta història especialment, veiem clarament que cada personatge ocupa un ordre a la filera segons quants tinga al davant.

2 COMPTE I RETROCOMPTE

En aquest conte, els personatges van desapareguent de la història, per això podem anar comptant quants hi ha presents i veient que en desaparéixer algun, la quantitat és menor (sempre disminuint).

3 QUANTITAT

A cada escena, podrem anar comptant quants personatges hi ha i així relacionar la quantitat amb el nombre i la grafia corresponent.
De la mateixa manera, podrem observar si hi ha menys o més a la sala d'espera o fins i tot si n'hi ha pocs o molts en relació amb l'inici o el final.

4 VALOR POSICIONAL

A través de veure desaparéixer als personatges, podrem observar com el protagonista, segons quants tinga davant, la seua posició a la filera canviarà. Així, podrem treball el valor del lloc que s'ocupa i l'ordre que s'adquirirà llavors.

5 NOCIONS ESPACIALS

Uns dels continguts més importants que cal treballar en la infància són els conceptes espacials, i com els elements i els éssers ens situem a l'espai.
Amb aquesta història podrem veure clarament el sentit del concepte dins i fora.

ASPECTES TREBALLATS

6 PATRONS

Al primer septenni de vida, els i les infants necessiten seguretat al seu entorn i a les seues accions. Des d'aquesta seguretat poden activar el seu aprenentatge. Ho podem observar quan juguen sempre al mateix joc, volen llegir sempre el mateix conte, volen que els repetim la mateixa gràcia o volen veure la mateixa pel·lícula.

Molts contes infantils segueixen aquesta norma i repeteixen el patró que realitzen els personatges de la història. Això els genera la seguretat en el seguiment de la història, els permet avançar allò que passarà i activarà el procés de realització de patrons en el futur.

7 RITME I TEMPS

Com veiem al vídeo, segons va avançant la història, la música i el ritme de la narració es va accelerant.

Amb aquest tipus de tècniques podem treballar amb els i les infants el concepte del ritme, la velocitat i la mesura del temps.

Quan expliquem els contes i veiem que els patrons es van repetint, podem accelerar la nostra interpretació per activar aquest concepte.

8 SERIACIÓ

En seriar, establim un ordre jeràrquic entre els elements.

En aquesta història ordenarem els personatges per la seua entrada a la casa.

Un cop entenem aquesta relació, en la repetició del patró, podrem veure que hi ha una sèrie que es repetix (fora, dins, posició) i podrem activar aquest procés, si els ajudem a que siguen conscients.

9 EMOCIONS

Tot i que en la composició que us propose deixe oberta la possibilitat que marqueu quin és l'escenari, al llibre original tracta de la por d'anar al metge.

Amb la història podrem treball com ens afecten les pors i com gestionem les pors, la frustració i l'espera (que causa molta frustració actualment).

10 QUINA MÉS TROBES TU?

Si vols, comparteix amb nosaltres algun tractament més...